

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain muuttamisesta sekä verotusmenettelystä annetun lain 17 f §:n 2–4 momentin kumoamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain muuttamisesta sekä verotusmenettelystä annetun lain 17 f §:n 2–4 momentin kumoamisesta (HE 140/2025 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Antti Kurikka, valtiovarainministeriö
- johtava erityisasiantuntija Kalle Hirvonen, Verohallinto
- veroasiantuntija Lauri Lehmusojä, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- varatoimitusjohtaja Veli-Matti Aittoniemi, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- Finnwatch ry
- Mikro- ja yksinyrittäjät ry
- Suomen Asianajajat
- Suomen Yrittäjät ry
- Vend Marketplaces Oy, Tori.fi

Verojaosto on saanut ilmoituksen, ei huomautettavaa:

- Suomen Taksiliitto ry

Valiokunnan mietintö VaVM 24/2025 vp

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annettua lakia ja verotusmenettelystä annettua lakia.

Esityksen mukaan Suomeen raportoivien alustaoperaattoreiden velvollisuus ilmoittaa tietoja alustan välityksellä toteutetuista myynti- ja vuokraustapahtumista Verohallinnolle laajenisi. Raportointivelvollisuus koskisi Euroopan unionin jäsenvaltioissa asuvien myyjien ja Euroopan unionin jäsenvaltioissa sijaitsevien asuin- ja liikehuoneistojen, pysäköintipaikkojen sekä kiinteän omaisuuden lisäksi myös vastaavia tietoja, jos myyjä asuu tai mainittu omaisuus sijaitsee sellaisella Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella, joka on sitoutunut vaihtamaan kyseisiä tietoja Suomen kanssa.

Muutoksen myötä Suomi voisi aktivoida Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) monenkeskisen toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista ja Suomi voisi osallistua automaattiseen tietojenvaihtoon digitaalisten alustojen välityksellä toteutetuista myynti- ja vuokraustapahtumista saaduista tuloista OECD:n kehittämien yhteisten raportoinnin mallisääntöjen mukaisesti.

Tietojenvaihdon avulla Suomi saisi nykyistä laajemmin tietoja Suomen verotusta varten Euroopan unionin ulkopuolisten alustojen välityksellä toteutetuista myynti- ja vuokraustapahtumista.

Samalla muutettaisiin verotusmenettelystä annetussa laissa olevaa säännöstä alustaoperaattorin tiedonantovelvollisuudesta sen yksinkertaistamiseksi ja selkeyttämiseksi.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Esityksellä laajennetaan Suomen osallistumista digitaalisten alustojen välityksellä saatuja tuloja koskevien tietojen kansainväliseen automaattiseen tietojenvaihtoon. Tietojenvaihdon piiriin tulevat EU:n jäsenvaltioiden lisäksi sellaiset EU:n ulkopuoliset lainkäyttöalueet, jotka ovat aktivoineet OECD:n monenkeskisen toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista (monenkeskinen DPI-sopimus) Suomen kanssa. Ehdotuksessa esitetään täytäntöönpantavaksi DPI-mallisääntöjen mukaiset säännökset, jotka velvoittavat alustaoperaattorit noudattamaan huolellisuusmenettelyitä ja raportoimaan Verohallinnolle vaaditut tiedot myyjistä, jotka asuvat tai jotka antavat vuokralle asuin- tai liikehuoneiston, pysäköintipaikan tai kiinteän omaisuuden sellaisella lainkäyttöalueella, jonka kanssa Suomi on aktivoinut tietojenvaihtosuhteen monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaisesti.

Valiokunnan mietintö VaVM 24/2025 vp

EU-valtiot ovat vuodesta 2024 lähtien vaihtaneet tietoja digitaalisten alustojen välityksellä tapahtuvasta myynti- ja vuokraustoiminnasta. Tältä osin sääntely perustuu virka-apudirektiivin muutokseen, joka koskee tietojenvaihtoa digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista (ns. DAC7-direktiivi). DAC7-direktiivin myötä Verohallinnon tiedonsaanti alustojen kautta saaduista tuloista on esityksen mukaan lisääntynyt merkittävästi, mutta nykysääntelyn haasteena on tietojen saaminen EU:n ulkopuolisilta alustaoperaattoreilta.

Esityksen mukaan tietojenvaihdon laajennus EU:n ulkopuolisiin lainkäyttöalueisiin laajentaisi ja parantaisi tiedonsaantia entisestään, koska tällöin tietojen keruu EU:n ulkopuolisilta alustaoperaattoreilta tehostuisi. Muutoksella parannetaan myös mahdollisuuksia taata alustaoperaattoreille samanlainen kohtelu niiden toimiessa EU:ssa riippumatta niiden asuinpaikasta. Välittömästi lainsäädännöstä saatava hyöty on kuitenkin rajallinen, sillä toistaiseksi monenkeskiseen DPI-sopimukseen sitoutuneiden EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden määrä on vähäinen, mutta määrä toivottavasti kasvaa ajan myötä. DPI-sopimuksen on toistaiseksi allekirjoittanut 31 lainkäyttöaluetta, joista suurin osa on EU-maita, joiden kanssa tietoja vaihdetaan jo nykyään.

DAC7-direktiivin voimaansaattamisen myötä tiedonantovelvollisten raportoivien alustaoperaattoreiden on jo vuoden 2023 alusta alkaen pitänyt tunnistaa alustoillaan toimivat myyjät ja myyjien asuinvaltiot. Saadun selvityksen mukaan esitys ei käytännössä sisällä uusia velvoitteita raportoiville alustaoperaattoreille, vaan niiden on jo voimassa olevan lain perusteella ollut kerättävä tiedot kaikista myyjistään ja varmistettava tietojen oikeellisuus voimassa olevan lain mukaisin menettelyin. Voimassa oleva lainsäädäntö ja siihen ehdotetut muutokset vastaavat sisällöllisesti DAC7-direktiivin ja DPI-mallisaäntöjen edellyttämiä vähimmäistietoja ilman kansallisia laajennuksia.

Esityksellä saatetaan voimaan myös ne kryptovaroja koskevan virka-apudirektiivin muutokset (ns. DAC8-direktiivi), jotka koskevat digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvoitteita. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi verotusmenettelystä annetussa laissa olevaa sääntelyä alustaoperaattorin tiedonantovelvollisuudesta sen yksinkertaistamiseksi ja selkeyttämiseksi. Verohallinnolle esitetään myös annettavaksi valtuus tarkempien määräysten antamista varten.

Hallituksen esityksestä ilmenevien seikkojen ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja tarkoituksenmukaisina. Kuten esityksessä on tuotu esille, digitaalisen toimintaympäristön muutos on vaikuttanut verotuksen toimittamisen lähtökohtiin, ja on tärkeää, että myös Verohallinnon työkalut kehittyvät toimintaympäristön muuttuessa. Erilaisten palveluiden ja hyödykkeiden myynti ja vuokraus digitaalisten alustoiden välityksellä on lisääntynyt, ja niiden voidaan ennakoida lisääntyvän myös tulevaisuudessa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Valiokunnan mietintö VaVM 24/2025 vp

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 140/2025 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen.

Helsingissä 28.11.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Saara Hyrkkö vihr
jäsen Otto Andersson r
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Mika Lintilä kesk
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Joona Räsänen sd
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Sami Savio ps
jäsen Ville Valkonen kok
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tarja Järvinen